

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7C/48/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118215790
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118215790.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcov: 1. S. O., H.. XX.XX.XXXX, C. XX. H. XX, K., X. N. O., H.. XX.XX.XXXX, C. XX. H. XX, K., X. Z.. Z. O., H.. XX.XX.XXXX, C. XX. H. XX, K., X. Z.. F. O., H.. XX.XX.XXXX, C. XX. H. X, K., všetci právne zastúpení JUDr. Milanom Szöllössym, advokátom so sídlom Mlynská č. 28, 040 01 Košice, proti žalovanej: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava 1, IČO: 00 585 441, právne zastúpenej JUDr. Félixom Neupauerom, advokátom so sídlom Dvořákovu nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, v spore o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

- I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi v 1. rade 15.000 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi v 2. rade 15.000 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- III. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi v 3. rade 10.000 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- IV. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi v 4. rade 10.000 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- V. V prevyšujúcej časti súd žalobný návrh žalobcov v 1. až 4. rade zamietá.
- VI. Žalobcovia v 1. až 4. rade majú vo vzťahu k žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia žalobou doručenou súdu dňa 12.11.2018 žiadali, aby súd priznal žalobcovi v 1. a 2. rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 40.000 Eur a žalobcom v 3. a 4. rade vo výške 20.000 Eur. Žalobu vo veci samej odôvodnili tým, že nebohý syn a brat žalobcov M. O., H. XX.XX.XXXX bol účastníkom dopravnej nehody M. XX.XX.XXXX ako spolujazdec v motorovom vozidle značky Fiat Punto pri ktorej utrpel ťažké zranenia nezlučiteľné so životom. Dopravnú nehodu zaviniel vodič motorového vozidla N. O. C.. A. Z., ktorý pri prejazde ľavotočivej zákruty neprispôsobil rýchlosť jazdy vlastnostiam vozidla, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky, prešiel s vozidlom do protismeru, kde došlo ku zrážke s protiidúcim motorovým vozidlom značky Fiat Punto, ktoré viedla žalobkyňa v 2.rade. Za spôsobenú škodu zodpovedá poistený prevádzkovateľ motorového vozidla podľa § 427 Občianskeho zákonníka, respektíve poistený vodič podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Prevádzkovateľ vozidla mal v čase škodovej udalosti uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle Zákona číslo 381/2001 Z.z. v platnom znení v KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Priamy nárok poškodeného voči poisťovateľovi je daný v § 15 Zákona číslo 381/2001 Z.z. V dôsledku tragickej udalosti týkajúcej sa najbližšieho človeka u žalobcov došlo k nesmierne závažnej

ujme spočívajúcej v zmarení očakávaného rodinného života s milovaným synom a bratom. Táto ujma spočíva aj v citovej strate, keď žalobcovia v dôsledku tragickej smrti blízkej osoby utrpeli citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku. Spolu prežívaná radosť bola nahradená smútkom a starosťami. Nečakaným, šokujúcim, ťažkým ublížením na zdraví blízkej osobe so závažnými následkami došlo k tak závažnému zásahu do práva na ochranu ich osobnosti spočívajúceho v obmedzení ich súkromného a rodinného života, že žiadna z morálnych foriem zadostučinienia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka by v danom prípade nepostačovala k tomu, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma na strane poškodených, ktorých právo na ochranu osobnosti bolo porušené týmto neoprávneným zásahom s neodstrániteľnými následkami.

2. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 21.12.2018 vzniesla námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Prešov na prejednanie veci. Zároveň nárok neuznala v celom rozsahu a považovala ho za neoprávnený a bez právneho základu. Žalovaná uviedla, že v zmysle súčasne platného a účinného vnútroštátneho práva uplatniteľného vo veci samej v zmysle zákona o povinnom zmluvnom poistení, nie je pasívne legitimovaná na uplatnenie nárokov z titulu zásahu do osobnostných práv žalobcov, nakoľko zákon o PZP sa nevzťahuje na náhradu nemajetkovej ujmy a povinnosť zahrnúť tento inštitút do poisťných zmlúv žalovanej žiadnym spôsobom neukladá. Uvedené žiadnym spôsobom nevyplýva a vyplývať nemôže ani z rozsudku ESD. Súkromné právo členského štátu je oprávnený vykladať iba národný súd, ktorý musí vychádzať z platného právneho stavu zakotveného v zákone o PZP, aj v Občianskom zákonníku. Rozsudok ESD žiadnym spôsobom neustanovil, že pasívna legitimácia poisťovateľov podľa zákona o PZP je v sporoch o zaplatenie majetkovej ujmy pozostalých automaticky daná, ale iba spresnil, že by tomu tak bolo, pokiaľ by toto bolo obsahom úpravy vnútroštátneho práva, ktorým je vo vzťahu k žalovanej ako súkromnoprávnej osobe práve zákon o PZP. Vzhľadom na skutočnosť, ak by aj súd pripustil pasívnu legitimáciu žalovanej, žalovaná uviedla, že vo vzťahu k žalovanej je poisťnou udalosťou dopravná nehoda a zásah do osobnostných práv žalobcov nastal sprostredkované v dôsledku reakcie na už následky tejto dopravnej nehody. Neexistuje vo vzťahu k žalobcom a uplatňovanej náhrade nemajetkovej ujmy priama príčinná súvislosť s poisťnou udalosťou ako takou v zmysle § 5 ods. 1 písm. h) zákona o PZP. Aj toto je opäť len jedným z mnohých momentov toho, že úmyslom a cieľom zákonodarcu pri koncipovaní zákona o PZP nebolo krytie nemajetkovej ujmy pozostalých. Voči žalovanej je z vyššie uvedenej argumentácie žaloba podaná neoprávnená a bez právneho základu, nakoľko žalovaná nie je podľa zákona o PZP pasívne legitimovaná vo veciach náhrady nemajetkovej ujmy a keby aj bola, nie je povinná takéto nároky hradiť z titulu absencie priamej príčinnej súvislosti. Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť.

3. Súd vykonal dokazovanie vypočítaním žalobcov a svedkov, pripojeným trestným spisom spisová značka XTo/XX/XXXX, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

4. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove číslo konania XTo/XX/XXXX - 428 zo dňa 07.03.2018 bol rozsudok súdu 1. stupňa XT/ XXX/XXXX zo dňa 06.10.2017 vo výroku o treste na základe odvolania prokurátora zrušený, obžalovanému C.. A. Z. súd uložil podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 3, 36 písm. j) l) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona pre účely výkonu uloženého trestu odňatia slobody ho súd zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 61 ods. 1, 2 Trestného zákona mu uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkých druhov na dobu piatich rokov. Z odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Prešove 5To/51/2017-428 zo dňa 07.03.2018 vyplýva že Rozsudkom Okresného súdu Prešov spisová značka 1T/100/2017 zo dňa 06.10.2017 bol obžalovaný C.. A. Z. uznaný vinným z prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zákona a prečinom ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že dňa XX.XX.XXXX N. Č. X. XX.XX hod. viedol po ceste I/68 v úseku Š. Z. - K. v km 66,170 v smere jazdy od Prešova smerom na Sabinov osobné motorové vozidlo zn. Volkswagen Golf, ev. č.: S. XXXCI, pričom neprispôsobil rýchlosť jazdy vlastnostiam vozidla, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a po prejazde ľavotočivej zákruty, prešiel s motorovým vozidlom do protismeru, kde čelne narazil do protiidúceho osobného motorového vozidla zn. U. S., G.. Č.: K. XXXBM, ktoré v tom čase viedla Z.. N. O. v smere jazdy X. K. H. S., pričom pri zrážke utrpel spolujazdec na prednom sedadle motorového vozidla zn. U. S. Z. M.N. O., H.. X.XX.XXXX zranenia a to pomliaždenie mozgu s vnútro lebečným krvácaním pri zlomenine lebečnej klenby a spodiny, ktorým po prevoze do FNsP Prešov dňa XX.XX.XXXX N. Č. X. XX.XX D. podľaohol,

Z.. N. O., H.. XX.X.XXXX utrpela zlomeninu krčka ľavej stehnovej kosti, trieštivú zlomeninu strednej časti ľavej stehnovej kosti, trieštivú zlomeninu panvičky pravej bedrovej kosti, trieštivú zlomeninu ľavej pätovej kosti, zlomeninu II., V. - VII. rebra vpravo s hemotoraxom a pneumotoraxom, zlomeninu V. rebra vľavo, zlomeninu hrudnej kosti, tržne - zmliaždené rany na oboch kolenách, otras mozgu a prasklinu ľavého ľaloka pečene s predpokladanou dobou liečenia 4 až 8 mesiacov, Z.. S. O., H.. XX.X.XXXX utrpel trieštivú zlomeninu strednej časti ľavej stehnovej kosti s posunom úlomkov, otvorenú Monteggiovu zlomeninu ľavého predlaktia, rozsiahly ľavostranný pneumotorax, otras mozgu I. stupňa, zlomeninu zuba č. 23, podvrtnutie krčnej chrbtice, pomliaždenie ľavej prednej a prednej steny hrudníka s predpokladanou dobou liečenia 5 až 6 mesiacov, maloletý F. O., H.. X.X.XXXX, utrpel mozgovo- lebečné poranenie pozostávajúce z pomliaždenia mozgu s krvácaním v ľavej spánkovo-záhlavnej oblasti, poúrazového opuchu mozgu, krvácania pod tvrdú plenu mozgovú (podplášťové), vtláčenia zlomeniny spánkovo-záhlavnej časti lebečnej klenby vľavo, praskliny pravej záhlavnej kosti v trieštivej zlomeniny pravej temenno-spánkovej časti lebečnej klenby, tržne zmliaždenú ranu ľavej spánkovej oblasti, pomliaždenie pravej čelovo-spánkovo-temennej oblasti, obojstranné pomliaždenia ramien s predpokladanou dobou liečenia 4 až 8 týždňov, maloletý Z. O., H.. XX.X.XXXX, utrpel otras mozgu I. stupňa, zlomeninu zubov č. 62 a č. 63, tržne zmliaždenú ranu dolnej pery vľavo s predpokladanou dobou liečenia 8 až 10 dní. Obvinený svojim konaním porušil ustanovenie § 16 ods. 1, § 137 ods. 1, 2 písm. c/ Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, za čo mu bol podľa § 149 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 36 písm. j/, I/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, 3 Tr. zákona v spojení s § 41 ods. 1 Tr. zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona podmienične odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona mu bola určená skúšobná doba na 5 rokov. Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zákona mu bol uložený aj trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel na dobu 7 rokov.

5. Odvolací súd na strane 7 v odôvodnení svojho rozsudku konštatoval, že v tomto prípade, ako to vyplýva zo skutkových zistení, obžalovaný v dôsledku kolízie motorového vozidla, ktoré viedol spôsobil nenapraviteľný následok, keďže došlo k vzniku takých ťažkých poranení u Z. M., ktoré neboli zlučiteľné so životom, súčasne spôsobil ťažkú ujmu na zdraví trom ďalším osobám, pritom v dvoch prípadoch doba liečenia trvala niekoľko mesiacov (4 - 8), jednej osobe spôsobil ľahkú ujmu ma zdraví s dobou liečenia do 10 dní. Spôsobenie týchto ťažkých následkov vo svojom súhrne a v súhrne s hodnotením správania sa obžalovaného pred dopravnou nehodou neumožňovalo vyvodiť záver, že zabezpečenie ochrany spoločnosti a náprava páchatel'a dosiahne aj trest odňatia slobody nespojeným s jeho výkonom. Odvolací súd uviedol, že aj ak obhajoba poukazovala vo svojom vyjadrení k odvolaniu na iné rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým bol za smrteľný následok uložený trest odňatia slobody s podmieničným odkladom jeho výkonu, v tejto súvislosti dal odvolací súd do pozornosti predovšetkým to, že ukladanie trestu páchatel'ovi trestného činu sa v každom prípade posudzuje individuálne a pri rozhodovaní o ňom sa prihliada na všetky tie okolnosti, ktoré významným spôsobom môžu ovplyvniť druh a výmeru trestu, medzi ktoré nesporne patrí aj dĺžka trestného konania nezavinená správaním sa obžalovaného, na čo bolo prihliadané vo veci vedenej pod sp. zn. 10To/31/2015. V posudzovanom prípade však od spáchania trestného činu uplynula doba 1 roka 3 mesiacov, ktorá je primeranou pre trestné stíhanie tohto typu trestných činov, preto na túto okolnosť nebolo možné prihliadať. Odvolací súd konštatoval, že zo zabezpečených dôkazov v prípravnom konaní vyplýva bezohľadný spôsob jazdy obžalovaného pred dopravnou nehodou, v rámci ktorej obžalovaný vytvoril viaceré rizikové situácie, pri ktorých výrazne ohrozil ďalších účastníkov cestnej premávky. Svedkovia vypovedali, že obžalovaný na svojom motorovom vozidle čiernej farby T.. N. O. riskantne a vysokou rýchlosťou predchádzal ostatné motorové vozidlá takým spôsobom, že vodiči jazdiaci v jeho jazdnom pruhu museli brzdiť, aby sa mohol zaradiť, keďže oproti išli motorové vozidlá, dokonca oproti idúci autobus sa stiahol na krajnicu, aby sa obžalovaný mohol zaradiť do svojho pruhu, pritom na ceste sa nachádzala kašovitá vrstva snehu. Z riskantného spôsobu jazdy, ktorý svedčí o ľahostajnom a nezodpovednom prístupe obžalovaného k ostatným účastníkom cestnej premávky, možno vyvodiť, že dopravná nehoda je vlastne dôsledkom mimoriadne nebezpečného spôsobu jazdy obžalovaného, ktorý vôbec nebral do úvahy zhoršené poveternostné podmienky.

6. Uznesením Okresného súdu Prešov XT/XXX/XXXX zo dňa 11.12.2018 súd podľa § 409 ods. 2 Trestného poriadku odsúdenému C.. A. Z. odložil výkon úhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 2 roky so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia uložený mu Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 06.10.2017 spisová značka XT/XXX/

XXXX v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 07.03.2018 č. k. XTo/XX/XXXX o 6 mesiacov, teda do 11.06.2019.

7. Predžalobnou výzvou zo dňa 14.08.2018 doručenou žalovanej dňa 17.08.2018 žalobcovia prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyzvali žalovanú na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy. Žalovaná vo svojom Liste zo dňa 21.08.2018 odpovedala žalobcom, že ich nárok neuznáva. Uviedla, že zo Zmluvy o povinnom zmluvnom poistení, ktorej súčasťou sú všeobecné poistné podmienky pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bol stanovený rozsah poistenia výlučne za škodu, nie však za ujmu na osobnostných právach. Nemajetková ujma vznikla v dôsledku porušenia právnej povinnosti v inej než majetkovej sfére fyzickej osoby. Pôvodca neoprávneného zásahu do takéhoto vzťahu sa označuje za ohroziteľa, resp. porušiteľa práva, nikdy nie však ako škodca.

8. Žalobca v 1.rade súdu uviedol, že dňa 25.12.2016 boli Vianoce, s manželkou aj spolu s deťmi prežívali veľkú radosť zo sviatkov, ako aj z narodenia Z. M.. Deti sa tešili na Ježiška, tešili sa z toho, že sú spolu a že prežijú krásne sviatky. Dňa 25. decembra išli k jeho sestre, ktorá je krstná deťom a k rodičom odniesť darčeky. Deti sa na starých rodičov veľmi tešili, ako aj na celé sviatky. Auto šoférovala manželka, veľmi snežilo, išla pomaly, keďže mala v tom čase vodičák iba pol roka. Išla veľmi opatrne a pomaly. Sedel vzaďu spolu so svojimi synmi, všetci boli pripútaní a na tachometri videl, že manželka ide rýchlosťou 50, 60 kilometrov za hodinu. Ešte jej hovoril, nech ide rýchlejšie. Manželka povedala, že nie, a to s poukazom na počasie, ktoré v ten deň bolo. Zrazu sa vyrútilo šialenou rýchlosťou zo zákruty auto, ktoré do nich narazilo. Nestihol si nič uvedomiť, ani zakričať dávaj pozor, keďže obrovskou rýchlosťou sa rútilo auto na nich. Táto udalosť a tento okamih dopravnej nehody sa im premieta v hlavách dookola. Po zobudení, keď sa prebral z bezvedomia počul iba plač chlapcov, bol rád, že žili. Mal zlomené končatiny, ruky, polámané rebrá, ťažko sa mu dýchalo. Pokúsil sa zavolať svojej rodine, že nepríde, nakoľko mali dopravnú nehodu. Vnímal sanitku a ľudí okolo nich, ktorí im pomáhali. Veľmi sa bál, že K. F. zomrel, keďže ten bol ticho, nič nehovoril, ani nepočul jeho zvuky. Neskôr sa prebrala manželka, prišli záchranári, odrezali strechu na vozidle a pichli im niečo na ukludnenie. Manželka bola zakliesnená v motorovom vozidle. Osobne mal strašné bolesti, celý čas kričal a plakal. Boli chvíle, keď sa lúčil s týmto svetom, myslel si, že zomiera, mal ukrutné bolesti, nakoľko mal prepichnuté pľúca. Príbuzní ich povzbudzovali a boli pri nich po celú dobu. Lekári sa o nich starali. Pamätá si moment, keď sa prebral po operácií, chcel vedieť stav jeho detí, ako sú na tom deti a manželka a vtedy sa dozvedel, že Z. M. zomrel a syn F. bojuje o život. Celé noci nemohol spať a nemohol fungovať. Manželka mala obrovské bolesti, vnútorné krvácanie, nemohli ju operovať. Rovnako lekári riešili, že nemôže kojiti, keďže M. K. H. XX.XX.XXXX. Po dvoch mesiacoch kolotoča a pobytu v nemocnici prišli domov, starali sa o nich príbuzní, ktorí si vzali dovolenku a snažili sa im pomôcť. F. mal hematómy, celé mesiace bol v nemocnici N. E.. Starí rodičia boli s ním, podporovali ich. Osobne mal obrovské problémy s krčnou chrbticou. Za F. chodil každý deň M. E., pretože mu to sľúbil, aj keď mal obrovské bolesti. Videl svojho syna ako leží a je obviazaný celý v obvazoch. Učil sa rozprávať, učil sa znova chodiť. Nepamätá si deň, kedy synom oznámili, že M. zomrel. Vôbec nechápali, čo sa stalo, strašne plakali. F. sa neskôr začal báť smrti. Dookola sa pýtal, čo je smrť. Keď sa dozvedeli, že s manželkou čakajú tretieho bračeka, opýtali sa, či aj ten zomrie a pôjde do nebička B. M., všetko im museli vysvetľovať. Nevedel šoférovať motorové vozidlo, museli sa presťahovať M. M. N. spolu s manželkou, nemohli prechádzať po ceste, kde sa stala táto tragická udalosť. Nemohli ísť ani na pohreb a vybaviť formality ohľadne pohrebu ich maličkého synčeka M.. Pokiaľ ide o Z.Š. B. F., tí sa za bračeka stále modlia. Osobne musel podstúpiť psychoterapiu. Pokiaľ ide o odsúdeného A. Z., ten bol v nemocnici za nimi s manželkou, nevyjadril ľútosť, neospravedlnil sa, urobil tak jeho otec. Jedenkrát telefonoval a prejavil svoju ľútosť. Manželské spolužitie prešlo veľkými problémami, objavili sa emócie strachu, hnevu, smútku, veľkej bolesti, všetko to museli zvládať a popritom sa museli starať aj o maloleté deti. Jeho sestra bola v tom čase v 9. mesiaci tehotenstva, rodičia si museli vybrať dovolenku, aby im pomáhali a starali o nich. Dodnes prežívajú pocity strachu, smútku a hnevu. Pred touto tragickou udalosťou boli šťastní, tešili sa z maličkostí, ktoré prežívali, viedli šťastný život. S deťmi sa snažil tráviť veľa času. F. od narodenia nosil v nosiči. Dvojročný syn smrť bračeka vnímal menej, ale F. starší to chápal viac a častejšie plakal. Synovia tehotenstvo manželky a maloletého M. N. nímali, rozprávali sa s bruškom manželky, keď bola tehotná a tešili sa na bračeka, prežívali aj jej tehotenstvo. F. ako malé dieťa začal viac vnímať smrť.

9. Žalobkyňa v 2.rade uviedla, pokiaľ ide o dopravnú nehodu XX. M., v tom čase bola v bezvedomí, na dopravnú nehodu si nespomína. Prebudila sa a cítila ako je ochrnutá od pásu. Napadala ju myšlienka,

že skončí na invalidnom vozíku. Synovi Z. dala ruku a videla, že sedí na pravej strane, takže dopravná nehoda ho zasiahla najmenej. Sama bola zakliesnená v aute, volant mala v hrudníku. Na presun do nemocnice si nespomína. Len si spomína, ako jej šli tržné rany na kolenách a veľmi ju to bolelo. Je ťažké sa vracaať v spomienkach na túto obrovskú tragédiu. Nikdy by nepovedala, že niečo také s manželom budú musieť prežiť a zvládnuť. Každé N. sú pre ňu veľmi ťažkou chvíľou, musí sa premáhať kvôli deťom, čo sa týka darčiekov a prípravy N.. Bolesťné spomienky jej spôsobuje príchod už prvého snehu, ktorý od detstva mala veľmi rada. Stále sa bojí, čo sa môže stať na cestách. Pokiaľ ide o M., bola s ním dva mesiace, darovala mu život a 9 mesiacov ho nosila, dojčila, porodila. Jeho smrť a stratu vníma najintenzívnejšie. Jeho smrť bola nezmyselná, z dôvodu skutočnosti, že niekto jazdil bezohľadne a doplatil na to najnevinnejší človek, a to jej syn. Jej liečenie bolo najnáročnejšie, veľmi jej pomáhala mama, ktorá sa o ňu starala, prežívala to veľmi zle, brala antidepresíva. Rodičia ju prenášali na toaletu, do vane, bola na invalidnom vozíku. Deti stále plakali v aute. Na pocit strachu, plaču, kriku jej manžela v aute sa nedá zabudnúť. Brala silné lieky, vôbec nevnímala realitu, že M. zomrel. Brala silné opiáty. Pod vplyvom silných antidepresív a liekov neplakala. Pamätá si na situáciu, keď z nemocnice prišla domov a syn ju nečakal. Mal vypraté a vyžehlené veci. Bolo ťažké ich pobaliť, dať do vriec a zbaviť sa ich. Ťažké stavy prišli až neskôr, chcela zomrieť namiesto M.. Mala pocit, že by mu tisíckrát radšej darovala život, ako prísť o jeho život. Prežívala pocity bezmocnosti a strachu. Často krát sa zobúdza s tým, že sa zbalí a pôjde na psychiatriu. Vadili jej deti, vadila jej ich prítomnosť, chcela naspäť antidepresíva a opiáty. Na odporúčanie manžela vyhľadala psychiatrickú pomoc a brala silné antidepresíva. Pokiaľ ide o rok 2017, o tragickej udalosti vôbec nedokázala rozprávať. Rozhodla sa navštíviť psychológa, podstúpiť psychoterapiu a celé to nejako prerozprávať. Je jej veľmi ľúto, že jej deti v takom skorom veku sa museli stretnúť a konfrontovať so smrťou, keď syn mal 3 a 4,5 roka mal starší syn. Starší F. si to pamätá viacej ako mladší. Po rozumovej rovine to nechápal, museli mu s manželom vysvetľovať, keďže sú veriaca rodina, že M. odišiel do nebička a tam sa stretnú. Celý rok 2017 sa vôbec nedokázala venovať deťom, prežívala fyzické bolesti, ako aj bolesť na duši, miesto toho, že mala malé deti a mala sa o nich starať. Pokiaľ ide o manželskú krízu, tá bola veľmi veľká. Pocity strachu a bezmocnosti, hnevu sa podpísali na manželstve, ktoré smerovalo k rozvodu. Kvôli deťom to s manželom utriasli a snažili sa budovať ich vzťah kvôli deťom a rodine. Starší syn F. N. H., Ž. M. odišiel do neba. Doslova povedal, že je to nefér, nakoľko zomierajú starí ľudia a M. bol mladý. Dodnes má veľký strach z protiúdúch áut, keď šoféruje a v aute má malé deti, toho strachu nevie, či sa niekedy zbaví. Rovnako je jej ľúto, že nemohla pochovať synčeka. Prvýkrát bola na cintoríne až v apríli, 4 mesiace od pohrebu. Pokiaľ ide o tretieho bračeka deväťmesačného, ten im do života priniesol radosť, nakoľko rodina bola obklopená veľkým smútkom. Deti často krát nevysvetliteľne plakali a nevedeli si to vysvetliť prečo, pripisovali to tragickej udalosti. Nikdy sa nezmieri s tým, že jej synček musel zomrieť. Bol to pekný chlapec, priberal a nie je to spravodlivé, že mu niekto vzal život. S manželom sa brali z lásky, sedem rokov sú manželia. Deti boli plánované a veľmi sa na nich tešili, sú šťastná rodina, uznávajú hodnoty. K M. sa modlia, aby na nich čakal hore, aby ich ochraňoval a aby na nich na cestách dával pozor. Rovnako majú jeho fotografie, dali si urobiť jeho portrét, je a bude stále členom ich rodiny.

10. Svedok C.. A. Z. využil svoje právo a odmietol na pojednávaní vypovedať.

11. Pokiaľ ide o svedkyňu Z. O., tá súdu na pojednávaní dňa 04.09.2019 uviedla, že je mama žalobcu v 1.rade a svokra žalobkyne v 2.rade. Uviedla, že žalobcovia v 1. a 2. rade s deťmi boli šťastná rodina. Jej syn bol v tomto roku práve po promócií, narodil sa mu tretí K. M., C. N., celá rodina sa tešili na Vianoce. Žalobcov čakali XX. M., keďže boli VP.e a deti si mali prísť k nim pre darčeky a osláviť N.. Nakoniec skončili všetci v monobloku. Došlo k tej najväčšej strate, a to k strate Z. M.. Táto strata sa nedá opísať, pre mamu, pre otca, pre bratov, ale aj pre celú rodinu. Rodičia boli dolámaní, skončili v nemocnici, rovnako, ako aj jej N. F., preto oni ako starí rodičia vybavovali pohreb Z. M.. F. utrpel vážny úraz hlavy, všetci sa zaňho modlili, aby to prežil. Každú minútku volali do nemocnice M. E., či to prežije. Prvé dni vôbec nemohol rozprávať, vôbec pri ňom nemohli v nemocnici byť, nevedel sa najesť, nerozprával, nebol pri vedomý, bol v katastrofickom stave. Pokiaľ ide o rodičov Z. M., boli na tom psychicky veľmi zle, boli dolámaní. Z. bol relatívne na tom najlepšie, avšak aj on utrpel vážny otras mozgu, mal zuby vybité a zanechalo to na ňom vážnu traumu. Z. F. B. Q. B. Z. mali problém ísť po ceste T. K., kde sa stala táto nehoda. Žalobkyňa v 2.rade vôbec nešoférovala, nemohla sa postarať o svojich synov, starala sa o ňu mama, tiež sama pomáhala, dlho ležala, jej syn mal všade v tele klince. Museli im pomáhať ako starí rodičia, keďže rodičia neboli schopní a spôsobilí zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti. Aj žalobca v 1.rade dlhodobo nemohol ísť po tejto ceste, kde sa stala nehoda. Pokiaľ ide o manželstvo žalobcov v 1. a 2. rade, jej nevesta keďže šoférovala predmetné motorové vozidlo si dlho vyčítala, že mohla zabrániť

tejto nehode. Vzťahy medzi manželmi boli veľmi zlé, každú chvíľu očakávali rozvod. Manželia si k sebe dlho nevedeli nájsť cestu. Bol veľmi vážny problém v ich komunikácii, mali veľký problém nabehnúť na normálny život. Dňa 01.08.2018 sa im narodil ďalší synček a jej nevesta až po pôrode bola vyberať z tela veci, ktoré mala v dôsledku utrpenej dopravnej nehody. Rovnako až po narodení tohto syna v auguste 2018 sadla prvýkrát za volant a po psychickej stránke sa z toho dostáva stále. Stále má bolesti, jazvy na kolenách, má problém obuť si topánky a vôbec kúpiť si akúkoľvek obuv. Keď sa narodil B., rodina sa presťahovala, odišli T. K., keďže bolo to pre nich veľmi traumatické chodiť po tejto ceste, kúpili si byt v M. N. a museli odísť. Všetci to veľmi prežívali. Má aj dcéru, ktorá v čase, keď sa stala táto tragická udalosť v rodine bola v 8 mesiaci tehotenstva, 3-krát za týždeň ju brala sanitka, bývalo jej veľmi zle, rodila cisárskym rezom, dieťa sa narodilo nedonosené. Táto tragická nehoda ovplyvnila aj život jej dcéry. Mala ročné dieťa, ktoré malo problémy, chodili ku psychológovi, plakala v noci, nevedela vôbec spať. Pokiaľ ide o Z. F., bola s ním osobne v nemocnici, nerozprával, nevedel sa najesť. Oslavovali každú chvíľu, keď zobral nejakú lyžičku s jedlom a najedol sa. Mal veľmi vážne poškodenú mozgovú štruktúru a jeho rodičia sami nevedia, čo bude v budúcnosti. Môže trpieť epilepsiou. Na túto nehodu si pamätá. Rovnako si pamätá na svojho maloletého C. M., chodí na cintorín, páli sviečky a pýta sa naňho. Pokiaľ ide o Z., ten mal v čase dopravnej nehody 3 roky. Pamätá si čo sa stalo, bol v motorovom vozidle. Pamätá si na svojho bračeka, rovnako chodí na cintorín a pýta sa. Vysvetlené to mali tak, že Z. M. je v nebičku a dáva na nich pozor. Manželia sa brali z lásky, rodili sa im deti jedno za druhým, boli šťastní, jej syn študoval, bol po promócií, mal prácu. Rovnako jej nevesta bola po promócií, do práce však nenastúpila, lebo bola v tom čase už tehotná, žili v poriadku. Rodičia milujú svoje deti tak jeden, ako aj druhý, nevesta je mama číslo jeden. Pokiaľ ide o otca, vezme starších synov na rybačku, stanovačku. Z narodenia M. sa strašne tešili, boli šťastní. Aj teraz, keď sa narodil B., majú sa všetci radi. Deň tragickej udalosti, bol najťažší deň pre celú ich rodinu.

12. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

13. Podľa § 19 ods. 2 Ústavy slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

14. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

15. Podľa § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

16. Podľa § 4 ods. 1 Zákona 381/2001 Z.z. povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve.

17. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) Zákona 381/2011 Z.z., poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

18. V tomto spore sa bolo potrebné zaoberať vznesenou námietkou miestnej nepríslušnosti, ktorú vzniesla žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 21.12.2018.

19. Podľa § 19 písm. b) CSP, popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. V spore o náhradu škody si môže žalobca vybrať, či bude žalovať žalovaného na všeobecnom súde alebo na súde, v ktorého obvode nastala žalobcom v žalobe tvrdená skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Skutočnosťou zakladajúcou právo na náhradu škody je protiprávny úkon ako jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu. Miesto, kde k tomuto protiprávnemu úkonu došlo, napríklad dopravná nehoda, krádež, sprenevera je určujúca pre určenie miestnej príslušnosti súdu podľa § 19 písm. b) CSP. Je potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu je irelevantný hmotnoprávny základ žaloby a aj skutočnosť, že ide o regresný nárok. Rovnako tak je irelevantný aj charakter tvrdenej škody a v konečnom dôsledku aj to, či k tvrdenej škode alebo skutočnosti zakladajúcej právo na náhradu škody došlo.

20. Podľa § 42 CSP, ak je námietka miestnej nepríslušnosti nedôvodná alebo ak nie je uplatnená včas, súd na ňu neprihliadne a spor prejedná a rozhodne. Neprihliadnutie na námietku súd odôvodní v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Súd mal za to, že vznesená námietka miestnej nepríslušnosti žalovanou v jej písomnom vyjadrení zo dňa 21.12.2018, je v celom rozsahu nedôvodná. Z tohto dôvodu súd v súlade s § 42 CSP na ňu neprihliadal a zdôvodnil ju v rozhodnutí, ktorým sa toto konanie končí a to v bode 19 odôvodnenia svojho rozhodnutia.

21. Vo svojich písomných vyjadreniach, ako aj v prednesoch právneho zástupcu žalovanej na pojednávaníach bola vznesená námietka nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovanej v tomto spore. Súd s touto vznesenou námietkou nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v tomto spore nesúhlasí a k veci uvádza nasledovné:

22. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisová značka 6Mcd0/1/2016 zo dňa 31.07.2017, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod poradovým číslom 61/2018, škodou pre účely Zákona číslo 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení, je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obetí dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne vecne legitimovaná. Súd je toho názoru, že žalobcovia správne v spore označili poisťovňu a poisťovňa je pasívne vecne legitimovaná.

23. V prejednávanej veci sa žalobcovia domáhali náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do ich súkromia v dôsledku dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa 25.12.2016, spôsobenej motorovým vozidlom N. O., G. Č. S. XXXCI N. C.. A. Z., ktorý pri prejazde ľavotočivej zákruty neprispôsobil rýchlosť jazdy vlastnostiam vozidla, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky, prešiel s vozidlom do protismeru, kde došlo ku zrážke s protiídúcim motorovým vozidlom značky U. S., evidenčné číslo K. XXXBM, ktoré viedla žalobkyňa v 2.rade. V konaní bolo nesporné, že vodič C.. A. Z. na základe Rozsudku Krajského súdu v Prešove číslo konania XTo/XX/XXXX zo dňa 07.03.2018 bol uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s použitím § 138 písm. h) Trestného zákona. Za spôsobenú škodu zodpovedá poistený prevádzkovateľ motorového vozidla podľa § 427 Občianskeho zákonníka, respektíve poistený vodič podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Prevádzkovateľ vozidla mal v čase škodovej udalosti uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle Zákona číslo 381/2001 Z.z. v platnom znení v spoločnosti žalovanej, t.j. KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Priamy nárok poškodeného voči poisťovateľovi je daný podľa § 15 Zákona číslo 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení.

24. Pri dopravnej nehode, ku ktorej došlo dňa XX.XX.XXXX došlo k úmrtiu Z. M. O., H. XX.XX.XXXX, syna žalobcov v 1. a 2. rade a brata žalobcov v 3. a 4.rade. Zo znenia § 11 Občianskeho zákonníka vyplýva, že fyzická osoba má právo na ochranu osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Súčasťou súkromného života je nepochybne tiež rodinný život zahrňujúci vzťahy medzi blízkymi, príbuznými a rešpektovanie súkromného, teda aj rodinného života musí zahŕňať do určitej miery právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, aby tak bolo možné okrem iného tiež rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. Ustanovenie § 13 Občianskeho zákonníka fyzickej osobe dotknutej v osobnostnej sfére dáva mimo iného právo požadovať z tohto dôvodu zodpovedajúce zadostučinenie a to morálne, prípadne i majetkové a to v primeranom rozsahu s prihliadnutím na závažnosť ujmy a okolnosti, za ktorých k

porušení práva došlo. Určenie výšky zadosťučinenia v peniazoch sa preto stalo predmetom voľného uváženia súdu. Súd pritom musí vychádzať z plne zisteného skutkového stavu a opierať sa o konkrétne a preskúmateľné hľadiská.

25. V prípade neoprávneného zásahu do týchto práv majú dotknuté osoby nárok v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka, v prvom rade domáhať sa zdržania neoprávnených zásahov, ďalej odstránenia následkov neoprávneného zásahu a poskytnutia primeraného zadosťučinenia. Návrh na priznanie primeraného zadosťučinenia sleduje priznanie satisfakcie fyzickej osoby, ktorej osobnostné právo bolo porušené so zreteľom na to, že zásah zvyčajne nemožno odčiniť obnovením pôvodného stavu. Satisfakcia prichádza do úvahy v prvom rade v podobe morálnej, napríklad ospravedlnenia. Nárok na priznanie finančnej satisfakcie - náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch prichádza do úvahy len vtedy, ak by sa morálna satisfakcia nezдалa postačujúca. Pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia sú stanovené dve kritéria, z ktorých musí súd vždy vychádzať, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu.

26. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy je možné odvodiť len zo všeobecných kritérií stanovených v § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorými sú závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Právny poriadok Slovenskej republiky nepozná, respektíve doteraz nešpecifikoval druhy, či stupne závažnosti ujmy a nepriradil k nim konkrétnu paušálnu sumu predstavujúcu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd preto pri určení konkrétnej výšky náhrady vychádza z daných všeobecných zákonných kritérií s ohľadom na vlastné skúsenosti, ako aj doterajšiu rozhodovaciu činnosť súdov nielen v Slovenskej republike, ale aj v zahraničí. Výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, nakoľko zákon neustanovuje ani rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy. Preto súd musí prihliadať okrem závažnosti vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva k naplneniu požiadavky účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ale aj k požiadavke nezneužívania tohto právneho prostriedku. Vodiacimi parametrami proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia ja atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie. Inak, napriek poskytnutému odškodneniu by sa poškodení mohli naďalej kvalifikovať ako obeť porušenia Dohovoru o ľudských právach. Na druhej strane pri zachovaní proportionality, výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť na škodcu likvidačne. Rozhodujúcim je preto zvažovanie individuálnych okolností prípadu. Výška náhrady nemajetkovej ujmy musí tiež odrážať všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti. Judikatúra súdov v oblasti ochrany osobnosti sa zhoduje na primárnom význame vyrovnávacieho charakteru náhrady nemajetkovej ujmy, respektíve zmiernení nepriaznivého následku neoprávneného zásahu.

27. Na kritérium primeranosti priznávanej peňažnej satisfakcie, priamo úmerne zodpovedá aplikácia statusu obeť. Podľa článku 34 Dohovoru o ľudských právach, ktorú objasnil Európsky súd pre ľudské práva v prípade Scordino proti Taliansku v Rozhodnutí zo dňa 06.03.2007 číslo 43662/98, ako aj v prípade Stanková verus Slovenská republika v rozhodnutí zo dňa 09.10.2017, sťažnosť číslo 7205/02. Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že pokiaľ má náprava kompenzačný charakter, jej výška nemusí byť rovnaká ako by priznal súd v porovnateľných prípadoch, nesmie však byť zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu, pričom pri posudzovaní tejto primeranosti je potrebné zohľadňovať aj životnú úroveň v danej krajine a tiež to, či priznaná suma nevybočuje z právnej tradície v danej krajine, ako aj to, ako rýchlo sa jej sťažovateľ domohol. Ústavný súd Českej republiky konštatoval, že pri stanovení výšky čiastky relutárnej náhrady je nutné použiť princíp proportionality, tiež spôsobom, že všeobecné súdy porovnávajú čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch (I. ÚS 2844/14).

28. Vzhľadom na uvedenú požiadavku kazuistiky, súd príkladmo uvádza, že napríklad Rozsudkom Okresného súdu Námestovo číslo konania 10C/56/2014 bola rodičom priznaná za smrť syna náhrada nemajetkovej ujmy 15.000 Eur v dôsledku protiprávneho úkonu zodpovedného subjektu fyzickej osoby spočívajúcej v porušení pravidiel cestnej premávky, rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota 14C/77/2015 bola za smrť manžela a otca priznaná náhrada nemajetkovej ujmy každému zo žalobcov v sume 10.000 Eur, rozsudkom Okresného súdu Košice 25C/1/2014 za smrť syna a brata bola žalobcom priznaná náhrada 8.000 Eur, rozsudkom Okresného súdu Nitra 14C/23/2015 bola deťom za smrť matky priznaná náhrada nemajetkovej ujmy, každej z dcér po 7.000 Eur, rozsudkom Okresného súdu Trnava 11C/496/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava 25Co/258/2016 za smrť pri dopravnej nehode bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 15.000 Eur, rozsudkom Okresného

súdu Trnava 8C/21/2014 - 196 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava 23Co/337/2016 zo dňa 28.11.2016 za smrť manžela a otca dvoch detí pri dopravnej nehode bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy manželke 10.000 Eur a každému z detí po 7.500 Eur, rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš 7C/276/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina 5Co/315/2012 súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy každému žalobcovi po 10.000 Eur v dôsledku úmrtia ich matky pri dopravnej nehode, rozsudkom Krajského súdu Bratislava 3Co/299/2016 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava III. 11C/494/2015 bola priznaná suma 10.000 Eur každému z rodičov za smrť ich 28-ročného syna, rozsudkom Krajského súdu Trnava 10Co/566/2015 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Senica 10C/9/2013 bola priznaná žalobcom suma 8.000 Eur za smrť manželky a matky pri dopravnej nehode, rozsudkom Okresného súdu Prešov 12C/98/2010-349 zo dňa 08.04.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov 17Co/145/2014 zo dňa 12.02.2015 bola rodičom priznaná suma 10.000 Eur za smrť ich maloletého dieťaťa v dôsledku dopravnej nehody.

29. Súd pri svojom rozhodovaní ďalej vychádzal a porovnával aj úpravu v Zákone číslo 215/1996 Z.z. o odškodňovaní obetí násilných trestných činov, kde v § 5 ods. 1 tohto zákona je uvedené, že ak bola trestným činom spôsobená smrť blízkej osoby, má poškodený nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy. Ďalším dôležitým ukazovateľom pre rozhodnutie súdu o výške náhrady nemajetkovej ujmy bol rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Kontrová proti Slovenskej republike, rozsudok zo dňa 31.05.2007, kde bolo zistené porušenie, pričom súd priznal tejto sťažovateľke sumu 25.000 Eur ako náhradu nemajetkovej ujmy titulom násilnej smrti jej dvoch maloletých detí.

30. Súd si je vedomý toho, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy nikdy nemôže nahradiť stratu blízkej osoby, jej úlohou je len blízkym kompenzovať, respektíve zmierniť veľmi negatívne zážitky. Jedná sa o primeranú, nie úplnú náhradu, keď zásah do rodinného a súkromného života žalobcov sa objektívne nedá vyčísliť. Nemajetková ujma slúži na zmiernenie následkov citovej ujmy, ktorú žalobcovia utrpeli. Súd však považuje za potrebné uviesť, že výška tejto náhrady nemôže slúžiť ako nástroj pomsty voči osobe, ktorá túto bolesť žalobcom spôsobila. Je potrebné zdôrazniť, že nemôže slúžiť ani ako nástroj obohatenia sa, ani ako nástroj na ekonomickú likvidáciu škodcu. Pokiaľ ide o citované kritéria, na ktoré má súd prihliadať pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy, a to závažnosť vzniknutej ujmy, tá je nenapraviteľná a ničím nenahraditeľná, keďže dôsledkom protiprávneho úkonu škodcu došlo k smrti maloletého M. O. dňa 25.12.2016.

31. Nečakaným, šokujúcim úmrtím syna žalobcov v 1. a 2. rade a brata žalobcov v 3. a 4. rade došlo k závažnému zásahu do ich osobnostných práv, do práva na súkromie a rodinný život, pričom následok tohto zásahu je nereparovateľný. Pri úmrtí nemôže žiadne zadosťučinenie odčiniť vzniknutú ujmu, ktorá má absolútny charakter. Podľa ustálenej súdnej praxe bola preto daná aplikácia ustanovenia § 11 a 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súčasťou súkromného života je nepochybne aj rodinný život zahrňujúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými, a preto rešpektovanie súkromného, teda aj rodinného života musí zahŕňať právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, aby bolo možné okrem iného tiež rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. Zavinená smrť blízkej osoby preto môže vzhľadom k vzájomným úzkym a pevným sociálnym, morálnym a citovým väzbám predstavovať natoľko závažnú nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a naplnenie osobnosti pozostalého, že môže byť kvalifikovaná ako ujma znižujúca jeho dôstojnosť, či vážnosť spoločnosti (Nález Ústavného súdu Českej republiky PL ÚS 16/04 zo 04.05.2005).

32. Strata blízkej osoby je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou, s ktorou sa môže vo svojom živote stretnúť, preto šokujúca smrť syna a brata žalobcov predstavuje udalosť mimoriadnu s nenapraviteľným následkom, v prípade ktorej je morálna satisfakcia z hľadiska zadosťučinenia nepostačujúca. Základnými kritériami určenia výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti sú závažnosť vzniknutej ujmy ako aj okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. V dôsledku neoprávneného zásahu odsúdeného došlo v danom prípade k násilnému pretrhnutiu rodinných a citových väzieb vyplývajúcich predovšetkým z intenzity vzťahu so zomrelým. Táto intenzita bola daná tým, že žalobcovia stratili dieťa, resp. súrodenca. Okrem psychickej bolesti, ktorá v prípade straty veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná fyzická, obmedzujúca aktivity pozostalých, často vyžadujúca odbornú pomoc, sú žalobcovia zasiahnutí stratou osoby, ktorej nezastupiteľným poslaním bolo upevňovanie a pozitívne rozvíjanie citových vzťahov, dávanie lásky i poslania, ktoré ovplyvnia celý budúci život človeka. Strata tohto člena rodiny len dvojmesačného

dieťaťka, predstavuje nenávratnú deštrukciu medziludských väzieb vytvárajúcich základ rodinného života. Následkom toho je zmena plne fungujúcej mladej rodiny s deťmi na neúplnú rodinu navždy strádajúcu v jednotlivých oblastiach rodinného života, ovplyvňujúcu tiež sebarealizáciu pozostalých členov rodiny. V čase pred dopravnou nehodou z vykonaného dokazovania pre súd vyplynulo, že išlo o šťastnú, mladú rodinu, v ktorej rodičia zabezpečovali výchovu svojich detí, svojim deťom dávali lásku a porozumenie, viedli ich k základným životným hodnotám. Prežívali radosť z narodenia dieťaťka, užívali si spoločné chvíle šťastia, radosti, pokoja, vzájomnej blízkosti. Rodičia, žalobcovia v 1. a 2. rade v dôsledku smrti svojho syna utrpeli citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva s blízkou osobou. Okrem fyzickej bolesti, ktorú utrpeli žalobcovia v 1. a 2. rade, ktorí utrpeli mnohopočetné zranenia a ich doba liečenia si vyžiadala niekoľko mesiacov, museli zabezpečovať starostlivosť a byť oporou svojim ďalším dvom maloletým synom. V tomto prípade musela rodičom pomáhať celá rodina. Rodičia sa nesmeli podať smútku, bezmocnosti, strachu, nakoľko tu zostali maloleté deti, ktoré boli účastné dopravnej nehody a potrebovali podporu, lásku svojich rodičov, ktorí prežívali nesmiernu bolesť. V tom čase boli Vianočné sviatky, žalobcovia ich išli osláviť v kruhu najbližšej rodiny, podeliť sa o požehnané prežívanie týchto sviatkov, ku ktorému zážitku nakoniec nedošlo. Súd je toho názoru, že hodnota usporiadaného rodinného života, vzťahov medzi rodičmi a deťmi, respektíve hodnota žiaľu, smútku a bolesti pri narušení rodinných vzťahov úmrtím alebo usmrtením dieťaťka je nevyčísliteľná v peniazoch. Výška náhrady za nemajetkovú ujmu z hľadiska hornej hranice preto nemôže byť neobmedzená. Pri úmrtí dieťaťa sa javí za prípustné prihliadnúť na jeho vek. Pri staršom dieťati sa dá vychádzať z toho, že sa vzájomný vzťah s rodičom rozvinul v celej šírke vzájomných väzieb a teda strata tohto blízkeho človeka a tým súvisiace utrpenie a bolesť sú veľmi výrazné. Pre zobjektívizovanie je možné uviesť, že rodič mal možnosť naplniť svoje rodičovské poslanie. Pri menších deťoch je možné vážnosť zásahu zdôrazňovať absolútnou stratou možnosti naplniť vzťah rodiča a dieťaťa, čo bolo aj v tomto prípade, keďže manželia, žalobcovia prišli o svoje dvojmesačné bábätko. Žalobca v 1. rade a rovnako aj maloleté deti pochádzajúce z manželstva prežívali tehotenstvo žalobkyne v 2. rade, tešili sa na vytúžené bábätko, na bračeka. Tragická udalosť zasiahla aj do rodinného života žalobcov v 3. a 4. rade, keď v tak nízkom veku sa museli vyrovnáť a postaviť zoči voči smrti ich bračeka. Dodnes tak, ako to vyplynulo z dokazovania sa na neho pýtajú, modlia sa k nemu a konfrontujú sa s jeho smrťou. V neposlednom rade je potrebné poukázať aj na manželské spoluzitie, ktoré z dôvodu tak tragickej udalosti, ktorá zasiahla do manželského spoluzitia žalobcov, museli prekonať manželskú krízu. Žalobkyňa v 2. rade podstúpila psychoterapiu u psychológa, brala ťažké antidepresíva, fyzické bolesti, ktoré utrpeli tak žalobcovia v 1. a 2. rade, ako aj ich maloletý syn F. sú nepredstaviteľné a k tomu sa potrebovali ešte vyrovnáť so stratou syna, resp. brata. V rodine došlo k pretrhnutiu tých najdôležitejších väzieb a vzťahov, ktorých poslaním je práve upevňovanie a pozitívne rozvíjanie citových vzťahov, rodinnej spolupatričnosti, odovzdávanie materskej, súrodeneckej lásky potomka, na ktorých je človek existenčne závislý. Ich absencia sa negatívne prejaví nielen vo sfére osobnostného prežívania, ale významným spôsobom môže ovplyvniť celý budúci život človeka. Strata blízkeho človeka predstavuje nenávratnú deštrukciu medziludských väzieb vytvárajúcich základ rodinného života. Následkom toho je zmena plne fungujúcej rodiny, navždy strádajúcu v jednotlivých oblastiach rodinného života, ovplyvňujúca tiež sebarealizáciu pozostalých členov rodiny. Súd v tomto spore, keďže došlo k úmrtiu maloletého dieťaťa v čase vianočných sviatkov, uvádza, že došlo k enormnému negatívne zásahu do rodinného života a citovej sféry žalobcov. Súd môže plne skonštatovať, že pre rodičov niet väčšej ujmy ako náhla, tragická, nezvratná strata milovaného dieťaťa, keď žalobcom nebolo umožnené vidieť svojho syna dospievať, tešiť sa z jeho úspechov, zdieľať s ním chvíle radosti, starosti, ktoré so sebou život prináša. Rovnako došlo k pretrhnutiu tých najkrajších súrodeneckých vzťahov, aké môžu v rámci rodiny vzniknúť. Priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy predstavuje základné štandardné kompenzovanie zmiernenia ujmy žalobcov v prípade, kedy navrátenie do pôvodného stavu neprichádza do úvahy. Je potrebné povedať, že strata milovaného dieťaťa, syna a brata nesporne veľmi negatívne zasiahla do súkromia žalobcov, čo v spore mal súd jednoznačne za preukázané. Psychická trauma, ktorú žalobcovia touto udalosťou utrpeli zanechala nezmazateľné stopy a táto tragická udalosť sa natrvalo vryla do ich životov. Tragické v tomto prípade je najmä to, že maloletý M. O. mal v čase dopravnej nehody iba dva mesiace. V dôsledku porušenia jeho práva na život spôsobeného zavineným porušením právnych povinností zo strany vodiča motorového vozidla došlo k nedovolenému zásahu do osobnostného práva poškodených, konkrétne k zásahu do práva na súkromie ako jedného z čiastkových osobnostných práv fyzickej osoby, ktoré upravuje § 11 Občianskeho zákonníka. Nečakaným, šokujúcim, ťažkým ublížením na zdraví blízkej osoby so závažnými následkami došlo k závažnému zásahu do práva na ochranu ich osobnosti spočívajúceho v obmedzení ich súkromného a rodinného života, že žiadna z morálnych foriem zadostučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka by v danom prípade

nepostačovala. V dôsledku tragickej udalosti došlo k nesmierne závažnej ujme spočívajúcej v zmarení očakávaného rodinného života s milovaným synom a bratom. Táto ujma spočíva v citovej strate, keď žalobcovia v dôsledku tragickej smrti blízkej osoby trpeli pocitmi úzkosti, smútku, zúfalstva, šoku, spolu prežívaná radosť bola nahradená smútkom a starosťami. Rovnako mali strach o syna F., ktorý utrpel mnohopočetné poranenia mozgu, bol dlhodobo ošetrovaný v nemocnici v Košiciach, pričom tak, ako to súdu povedali žalobcovia, báli sa, či tieto mnohopočetné zranenia vôbec prežije a neprídu aj o druhé dieťa. Nanovo sa učil chodiť, rozprávať, jesť. Všetci žalobcovia boli svedkami tejto tragickej dopravnej nehody a jej dôsledky budú mať vryté v pamäti do konca svojho života. Z vyššie uvedených dôvodov súd priznanú sumu nemajetkovej ujmy pre žalobcov ako rodičov vo výške 15.000 Eur a pre súrodencov každému vo výške 10.000 Eur považoval za primeranú. V prevyšujúcej časti bol žalobný návrh žalobcov ako nedôvodný zamietnutý.

33. S poukazom na to, že v tomto prípade výška plnenia závisela od voľnej úvahy súdu, súd aplikoval zákonné ustanovenie § 255 ods. 1 CSP pri rozhodovaní o trovách konania a žalobcom priznal vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania z prísudku v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 CSP.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo saním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.